

Продужење рока за подношење захтјева за поврат станова који су у друштвеном власништву

Високи представник Карлос Вестендорп је озбиљно забринут у вези писма које је му је упутио премијер Федерације Едхем Бичакчић у вези са одлуком високог представника да продужи крајњи рок од 4. октобра ове године за подношење захтјева за поврат станарског права над становима у Федерацији који су у друштвеном власништву. Овај рок је био утврђен Законом о престанку примјене Закона о напуштеним становима који је на снагу ступио 4. априла ове године.

Као што је високи представник објаснио у свом писму које је премијеру Бичакчићу упутио 10. септембра, продужење рока за шест мјесеци је неопходно како би се осигурало да појединцима не буде ускраћена могућност да врате своје станове, што би омогућило великом броју њих, који су сада избјеглице или расељена лица, да се врате у своје домове.

Програм праћења који је спровело неколико међународних организација открио је велике проблеме у имплементацији закона. Многе општине су се користиле незаконитим и неправедним поступцима којима су избјеглице и расељене особе онемогућене да поднесу захтјеве. Ови незаконити поступци укључивали су наплаћивање такси, захтјеве да подносиоци захтјева поднесу документа која не могу добити, одбијање да се прихвате захтјеви људи који не посједују федерална лична документа, одбијање да се прихвате захтјеви које подносе лични заступници, или путем поште и малтретирање и застрашивање подносилаца захтјева. Чак и у општинама у којима процес подношења захтјева функционише исправно, дуго одлагање почетка процеса је значило да подносиоци захтјева нису имали пуних

шест мјесеци одређених законом за подношење захтјева.

Високи представник је о овим проблемима обавјештавао премијера Бичакчића и министра за просторно уређење и околиш Моранкића, редовно их позивајући да пружи своју помоћ у отклањању ових проблема. Међутим, упркос њиховим напорима, општинске власти су реаговале споро или никако. Високи представник стога није имао алтернативу него да предузме мјере за заштиту права појединаца према Дејтонском споразуму.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира на свом засједању у Луксембургу у јуну је предвидио потребу продужења рока у случају да се закон не имплементира на правилан начин. Упркос потпуних сазнања о проблемима у имплементирању, федералне власти нису предузеле кораке да се продужи рок након 4. октобра 1998. године. Након што је Парламент распуштен на почетку изборног периода, он није имао више могућности да допуни закон прије истека рока. На састанку Управног одбора у Сарајеву 8. септембра Одбор је био уједињен у вези потребе да се продужи рок и дао је потпуну подршку високом представнику у његовој одлуци као једином начину да се заштите права избјеглица и расељених лица.

Високи представник Карлос Вестендорп је разочаран и изузетно забринут због чињенице да Република Српска није усвојила сличне имовинске и стамбене законе, али ће употријебити сав свој ауторитет како би након избора осигурао усвајање ових закона у Републици Српској. У међувремену, он се нада да ће га федерални органи власти подржати у стварању услова за повратак избјеглица и расељених лица у Федерацију, што је од великог значаја за Сарајево, главни град Босне и Херцеговине. Високи представник подсјећа сарајевске власти да главни донатори још разматрају да ли да оставе на снази замрзавање пројеката реконструкције или не.